

Meri-Lapin kuntien näkemys Suomen rannikkostrategia-luonnokseen

Kaupunginhallitus 11.09.2023 § 280
433/11.00.00/2023

Valmistelu

Kommentit kokonaisuuteen:

Meri-Lapin kunnat näkevät Suomen rannikkostrategian tarpeellisena työkaluna rannikon kestäväen käytön kokonaisvaltaiselle kehittämiselle. Rannikkostrategian toimenpidekortteissa on huomioitu hyvin rannikkoalueiden tarpeet ja kehittämispainopisteet monialaisesti ja laajalla tarkastelulla. Keskeiset toimenpiteet vastaavat hyvin ympäristönsuojelun tavoitteisiin ja tukevat kestäväen kehityksen periaatteita. Ajantasainen tilannekuva ja paikallisten erityispiirteiden huomioiminen on erityisen tärkeää, jotta alueelliset tarpeet ja tavoitteet voidaan huomioida ja mahdolliset toimenpiteet kohdistaa oikeisiin asioihin.

Perämeren rannikolle Meri-Lappiin tulee kehittymään yhä vahvempi teollisten toimintojen vyöhyke, Perämeren kaari, joka monipuolistuu energian tuotantoon ja jakeluun sekä liikenneinfrastruktuuriin liittyvien investointien vaikutuksesta (Lapin liitto). Rannikkostrategian tavoitteena on edistää rannikon kestäväen käyttöä vastaten luontokadon, ilmastomuutoksen ja saastumisen uhkiin. Meri-Lapin ja Perämeren osalta rakennetun rannikkoalueen teollisuuden, alkutuotannon ja matkailun sekä yhdyskuntarakenteen tulevat kehitystarpeet tulee ottaa huomioon näitä edistettäessä. Strategian tulee ensisijaisesti olla mahdollistava, ei pois rajaava.

Kokonaisuuden osalta on syytä pohtia, tavoitellaanko rannikkostrategialla ohjeellista, informatiivista ja parhaiden toimintatapojen levittämistä vapaaseen käyttöön vaiko sitovampaa maankäyttöä ohjaavaa vaikutusta. Jos ohjausvaikutus toivotaan olevan suurempi, olisi rinnalle syytä pohtia tarkemmalla tasolla kustannusten jakautumista eri toimijoiden kesken. Rahoituspohjan osalta olisi tarpeellista hahmottaa hankekorrttien ensimmäisissä vaiheissa esitettyjen toimenpiteiden pilotointien aiheuttamista kustannusvaikutuksista kunnille. Miten pilotointeihin osallistuvat kunnat valitaan? Vapaaehtoisesti hakemuksen perusteella vai valittuna ministeriön määräyksestä.

Esitetään täydennyksenä seuraaviin toimenpidekortteihin:

Toimenpidekortti: Saavutettavuuden parantaminen

- Täydennyksenä esitämme, että korttiin lisätään toimialakohtaisena tarpeena jäänmurtokaluston kesäaikaisen sijoituksen ja kunnossapidon siirtäminen pitkän jäänmurtokauden vuoksi Perämeren satamiin, Kemin Ajokseen ja Tornion Röyttään, joka edistää kaluston käyttöä pidempänä toiminta-aikana ja mahdollistaa kaluston yhteiskäytön laajenemisen Ruotsin ja Suomen välillä.

Toimenpidekortti: Kokonaisvaikutusten arvioinnin kehittäminen

- Yhteisvaikutusten arvioinnin osalta toimenpiteisiin tulisi ensimmäisen vaiheen osalta kirjata Pohjanlahden ja Perämeren osalta organisoituminen, yhteydenpito ja yhteistyö ruotsalaisten

toimijoiden kanssa rannikkoa ja merialuetta koskevien hankkeiden yhteisvaikutusten hahmottamiseksi.

- Meri-tuulivoiman suunnitteluvaiheessa tulee huomioida satamiin suuntautuva liikenne ja ahtojään muodostuminen meri-väylille.
- Jokien valuma-alueelle osittain sijoittuvien kaivoshankkeiden ympäristövaikutusten luotettavan ja läpinäkyvän seurannan varmistaminen.

Toimenpidekortti: Ruoan riittävyyden turvaaminen:

- Itämeren lohenkalastuksen säätely kansainvälinen merentutkimusneuvoston (ICES) suositusten mukaisesti, vaelluskalakantojen turvaaminen ja valtiolliset toimenpiteet hyljekannan vähentämiseksi Perämerellä

Toimenpidekortti: Kestävä maankäyttö ja rakentaminen

- Teollisuusvaltaiselle rannikkoalueelle tulee jatkossa olla mahdollista sijoittua teollisuuden toimintoja ja kestävä teollisuusrakentamista ja energian tuotantoa sekä matkailukohteita.
- Ympäristölupaprosesseissa tulee ottaa huomioon myös vieraslajien kulkeutuminen satamiin ja matalille väylille ensisijaisesti alusten painoveden mukana. Näiden lajien osalta ei tulisi jatkossakaan rajoittaa rakentamista alueella, jossa ne eivät ole osa alkuperäistä ekosysteemiä.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Matti Ruotsalainen

Päätösehdotus

Kemin kaupunginhallitus päättää antaa omana lausuntonaan oheisen lausunnon Ympäristöministeriön rannikkostrategiaan.

Päätös

Kemin kaupunginhallitus päätti antaa omana lausuntonaan oheisen lausunnon Ympäristöministeriön rannikkostrategiaan.